

ABFs rockmusikverksamhet

POLICY ANTAGEN
AV ABF-ORGANISATIONEN
2005

»Att arrangera spelningar är en viktig del för många band.«

ABFs rockmusikverksamhet

Rockmusikverksamheten är ett av de stora ämnesområdena inom ABFs estetiska verksamhet. Den estetiska verksamheten samlar totalt sett många fler kvinnor än män. I rockmusiken är det tvärtom. Där är majoriteten av deltagarna unga killar och män. En betydande del av dem kommer ur arbetarklassen. Som många andra delar av ABFs estetiska verksamhet är rockmusiken en del av en muntlig tradition – vilket är viktigt att förstå när den ska beskrivas och värderas.

Varför är rockmusiken viktig för ABF?

ABF tycker att rockmusiken är en viktig verksamhet därför att:

- den innebär att deltagarna lär sig att musicera och förstå musik
- den innebär ett eget skapande, till skillnad mot att vara passiv konsument
- den innebär en demokratisk fostran genom att den utövas i grupp
- det är en verksamhet som är särskilt viktig för unga människor
- den bidrar till att öka jämställdheten mellan kvinnor och män när det gäller eget skapande och kulturutövande
- den är ett kulturellt uttryck som i stor utsträckning är arbetarklassens
- den samlar deltagare med olika etniska bakgrunder

Klass gör skillnad

ABF vill främja, och själv delta, i en samhällsomvandling i överensstämmelse med arbetarrörelsens grundläggande värderingar. Dessa värderingar är sprungna ur övertygelsen att klasstillhörighet spelar roll – klass gör skillnad. I deltagandet i kulturlivet och i det egna skapandet av kultur är detta tydligt. Överklass och medelklass deltar i större utsträckning i kulturlivet än arbetarklassen.

I deltagandet i kulturlivet, och i det egna skapandet, finns också en tydlig könsskillnad. Kvinnor dominerar när det gäller att vara publik eller delta i skapande verksamhet. Studieförbundens rockmusikverksamhet är ett sällsynt undantag, när det gäller klass och kön. Där samlas unga killar och män. Visserligen är största andelen musikutövare barn till tjänstemän och akademiker. Men rockmusiken är ett konstnärligt uttryck som i större utsträckning än andra samlar ungdomar ur arbetarklassen. Det är ett av skälen till att rockmusiken är en viktig verksamhet för ABF.

*»ABF vill
att banden
ska återta rätten
till sin egen musik
och sluta vänta
på ett okej från
någon annan.«*

ABF och rockmusikverksamheten i framtiden

ABF vill att banden genom vår verksamhet aktivt ska reflektera över sin egen verksamhet – och kritiskt ifrågasätta och granska den värld som omger dem.

Musikbranschen har haft, och har fortfarande, stor betydelse i dagens Sverige. Många band har blicken riktad mot musikbranschen och söker dess bekräftelse. Att få ett kontrakt, att ge ut en skiva och åka ut på turné hägrar för många. Sanningen är att de allra flesta band aldrig kommer att få den bekräftelsen från musikbranschen. ABF vill att banden ska återta rätten till sin egen musik och sluta vänta på ett okej från någon annan. ABF vill stimulera banden att ta egna initiativ – helt enkelt ta saken i egna händer.

Idag distribueras musik på andra sätt än tidigare. Hemstudio-teknologin är på frammarsch och med Internet som växande plattform mellan upphovsman och konsument väntar – eller finns redan! – en helt ny framtid för musikskapare och musikutövare.

ABF vill fokusera på hur man exempelvis kan bilda nätverk och föreningar, ordna egna inspelningar och spelningar, skaffa sig kunskap om hur man är arrangör och hur man ordnar utbytesspelningar. ABF visar inte vägen till musikbranschen utan ger istället människor verktyg för att själva realisera sitt musicerande.

Att arrangera spelningar är en viktig del för många band. När ett band vet att de har en arena för att förmedla det som skapas i replokalen blir lärandet genast mer meningsfullt. Möjligheten att ta sig från replokalen till ett scenframträdande ger banden makt över sin egen musik.

ABF vill också ställa frågan: Vad är att lyckas? Vi tror att man kan lyckas på många sätt och att det finns ett egenvärde i det vi själva skapar. ABF tror att det personliga uttrycket är viktigare än image och marketing – och vi vill vara ett stöd för banden när det gäller att våga ta fram sitt personliga uttryck.

Rockmusik – en muntlig tradition

Rockmusiken är en musikform som till största delen överförs muntligt (oral tradition). Det brukar kallas gehörstradering. Rockmusiken delar detta med andra genrer inom den afro-amerikanska musiken, exempelvis jazz och latinamerikansk musik. Att tradera betyder att muntligt meddela. Ett exempel är när en person lär en annan person genom att musicera tillsammans med honom eller henne. Ett annat sätt att tradera är att lyssna på inspelningar som andra gjort och därigenom försöka förstå musikens uppbyggnad och tolkning.

Det finns en skillnad mellan rockmusiken och den västerländska konstmusiken. Rockmusiken överförs till största delen muntligt, den västerländska konstmusiken till allra största delen via notskrift. Notskriften utvecklades kraftigt under 1800-talet, vilket hänger samman med den borgerliga kulturens framväxt. Att musicera var viktigt för borgerligheten, men de hade inte möjlighet att lägga ned så mycket tid på musicerandet så som adeln gjort före dem. Med notskriften krävdes mindre förkunskaper för att kunna musicera, den blev ett sätt att möjliggöra automatiskt reproducerande.

Den kultur vi lever i är en skriftkultur. I en sådan kultur är det naturligt att värdera kunskaper som kan dokumenteras i skrift högre än sådana som inte kan omsättas i skrift.

Rockmusikens lärprocesser är muntliga och därmed svåra att dokumentera, vilket kan medföra att de inte tas på samma allvar som skriftligt dokumenterbart lärande.

I muntliga musikteorier – varav rockmusiken är en – är det omöjligt att göra en uppdelning i teori och praktik. De är oupplösligt förenade med varandra.

Studiecirkeln – en möjlighet för rockmusiken

Studiecirkeln är ett sätt att arbeta som ger möjlighet till sammanhang, fördjupning och utveckling. I studiecirkeln ges möjlighet till samtal, eftertanke och insikt.

Utmärkande för studiecirkeln är att den innebär gemensamma, planmässigt bedrivna studier. Den sätter deltagarnas gemensamma kunskapssökande, erfarenhetsutbyte och egna analyser i centrum. Att reflektera över motiv, mål och metoder är en viktig del i arbetet.

Studiecirkeln kan hjälpa deltagarna i banden att bli medvetna om hur de lär sig nya saker eller hur de fördjupar sina kunskaper. Vad gör vi när vi musicerar? Hur gör vi? Varför gör vi just det vi gör? Den ger också möjlighet till att belysa ett bands utveckling. Var befinner vi oss idag? Vad vill vi sträva emot? Hur gör vi för att klara av det?

Att delta i en studiecirkel är fritt och frivilligt. Studiecirkeln utgår från individernas behov och intressen och förutsätter att deltagarna är aktiva i planeringen och genomförandet av cirkeln. En studiecirkel präglas av demokratiska värderingar i arbetsformer och relationer mellan deltagarna.

Studiecirkeln är ett komplement till ett bands, en förenings eller organisations ordinarie verksamhet. På samma sätt som föreningar och organisationer använder studiecirkeln för att låta sina medlemmar förkovra sig kan också banden göra det.

Repetition, övning och träning

I allt lärande ingår repetition, övning och träning/tillämpning men inslagen av dessa moment får inte göra att studiecirkeln stannar upp i lärprocessen. Inslagen ska förstärka och utveckla lärandet.

Rockmusiken utövas i ett spänningsfält mellan förebilder och eget skapande. I det egna skapandet ingår ett visst mått av reproduktion av stilelement hämtade från förebilder. Reproduktion av den musik man gillar är ett naturligt sätt för banden att utvecklas. Det är en viktig lärprocess i banden.

För ABF är det viktigt att repetition, övning och träning sätts in i ett sammanhang. Begreppet repetera leder ofta våra tankar till ett mekaniskt upprepande av saker man redan kan. För ett band däremot kan begreppet repetera istället innebära ett aktivt kunskapsökande och utvecklande av gestaltningen. Det är viktigt att vara lyhörd för de olika laddningar begreppet repetition kan ha. Från ABFs sida måste vi vara tydliga med att den verksamhet vi erbjuder innebär gemensamma, planmässigt bedriva studier och inte ett mekaniskt upprepande av redan förvärvad kunskap – oavsett om det handlar om rockmusik, engelska glosor eller arbetsmiljölagen.

Att synliggöra lärprocessen

I studiecirkelverksamheten är det viktigt att synliggöra hur lärprocessen är tänkt att gå till – och hur den sedan faktiskt gick till. Ett band i ABFs verksamhet kan antingen arbeta med ett redan existerande studiematerial eller göra sin egen arbetsplan. Arbetsplanen ska beskriva vad som är syftet med studiecirkeln och hur bandet har tänkt arbeta för att nå målet. Det är viktigt att banden – liksom föreningar och organisationer – utvärderar den studiecirkel man haft. Vad hade man för avsikt att göra? Blev det så? Om inte, vad blev det istället – och varför? Lika viktigt som erövrandet av ämneskunskaper är reflektionen och medvetenheten om den process man tillsammans går igenom.

Ett viktigt inslag i att synliggöra lärprocessen är att dokumentera arbetet. Det kan ske genom att föra banddagböcker – där banden berättar vad de gör under sina studiecirklar – eller genom inspelningar.

Det är också viktigt att bandens studiecirkelledare får möjlighet att delta i ABFs ordinarie cirkelledarutbildning.

ABF anser att det är viktigt att cirkelledare från vitt skilda ämnesområden får möta varandra, dels för att få en gemensam grund att stå på när det gäller hur man driver studiecirklar, dels för att få insikt i om vilken bredd det finns i ABFs verksamhet.

Denna policy är antagen av ABFs förbundskonferens och ABFs förbundsstyrelse 2005.

Foldern är utgiven av ABFs förbundsexpedition www.abf.se